

ประโยค ๑-๒
ปัญหา บาลีไวยากรณ์
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๘

๑. จงเติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่างต่อไปนี้
- ก. พยัญชนะอวารค มี.....ตัว คือ.....ฯ
- ข. ฐานที่ตั้งที่เกิดของอักษร มี ๖ คือ.....ฯ
๒. จงตอบคำถามต่อไปนี้
- ก. สนธิ มีเท่าไร ฯ อะไรบ้าง ฯ
- ข. พยัญชนะอาคม มีเท่าไร ฯ อะไรบ้าง
๓. วิภัตตินามนั้นมีกี่ตัว ฯ แบ่งเป็นเท่าไร ฯ อะไรบ้าง
๔. จงตอบคำถามต่อไปนี้
- ก. กิริยาศัพท์เช่นไร ชื่อกัมมวาจก ฯ
- ข. ปัจจัยในเหตุกัตตวาจก มีเท่าไร ฯ อะไรบ้าง ฯ
๕. ต ปัจจัยในกิริยาคิตต์ เมื่อประกอบกับธาตุซึ่งมี รุ หรือ ส เป็นที่สุดแปลง ต เป็นอะไร
ได้บ้าง ฯ จงตอบพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ ฯ รุวิเคราะห์ต่อไปนี้ เป็นรูปและสาธนะอะไร
- ก. ธมมํ วตตุํ สิลมสุสาติ ธมมวาที ฯ
- ข. ลิกฺขณํ ลิกฺขา ฯ
๖. จงบอกชื่อสมาสในรูปวิเคราะห์ต่อไปนี้
- ก. รณฺโณ ปุตุโต ราชปุตุโต ฯ
- ข. พุทุโร เอว รตนํ พุทุรนต์ ฯ
- ค. ปตุโต จ จีวรณฺจ ปตุตจิวร์ ฯ
- ฆ. กตํ ปุณฺณํ เยน โส กตปุณฺโณ (ปุริโส) ฯ
- ง. นครสุส พหิ พหินคร ฯ
๗. ในตัทธิตถิตัทธิต มีปัจจัยเท่าไร ฯ อะไรบ้าง ฯ สฺชฺ, อโยมยํ, นาวิโก ลงปัจจัยอะไร ฯ
ในตัทธิตไหน ฯ

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง.

เฉลย ประโยค ๑-๒ ปัญหา บาลีไวยากรณ์

๑. ได้เติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่าง ดังต่อไปนี้
- ก. มี ๘ ตัว คือ ย ร ล ว ส ท ฟ อ ๑
- ข. คือ กณโจ คอ ๑ ตาลุ เพดาน ๑ มุทุธา ตีระชะ หรือปุมเหงือก ๑ ทนโต
พิน ๑ โอฏโจ रिमฝิปาก ๑ นาสิกา จมูก ๑ ๑
๒. ได้ตอบคำถาม ดังต่อไปนี้
- ก. มี ๓ ๑ คือ สระสนธิ ๑ พยัญชนะสนธิ ๑ นิคคหิตสนธิ ๑ ๑
- ข. มี ๘ ตัว คือ ย ว ม ท น ต ร ฟ ๑
๓. วิภัตตินามนั้น มี ๑๔ ตัว ๑ แบ่งเป็นเอกวจนะ ๗ พหูวจนะ ๗ ๑
ปฐมา ที่ ๑	สิ	โย
ทุติยา ที่ ๒	อ	โย
ตติยา ที่ ๓	นา	ทิ
จตุตถิ ที่ ๔	ส	น
ปณจมี ที่ ๕	สุมา	ทิ
ฉนฺธิ ที่ ๖	ส	น
สตุตมี ที่ ๗	สมี	สุ
๔. ได้ตอบคำถาม ดังต่อไปนี้
- ก. กิริยาศัพท์ใดกล่าวกรรณสิ่งที่บุคคลพึงทำ คือแสดงว่าเป็นกิริยาของกรรมนั้นเอง
กิริยาศัพท์นั้น ชื่อกัมมวาก ๑
- ข. บังจยในเหตุกรรณวาก มี ๔ ตัว ๑ คือ เณ ญย ณาเป ณาปย ๑
๕. ธาตุซึ่งมี ร เป็นที่สุด แปลง ต เป็น ญณ ยกตัวอย่างเช่น ชินฺโณ ๑ ธาตุซึ่งมี ส เป็นที่สุด
แปลง ต เป็น ฏจ ยกตัวอย่างเช่น ตฺวุโจ ๑
- ก. เป็นสมาสรูป ดัสสีสาธนะ ๑
- ข. เป็นภาวรูป ภาวสาธนะ ๑

๖. ได้บอกชื่อสมาสในรูปวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

- ก. ชื่อฉัญฐิตุปริสสมาส ฯ
- ข. ชื่ออวธารณบุพพท กัมมธารยสมาส ฯ
- ค. ชื่อสมาหารวันทวสมาส ฯ
- ฌ. ชื่อตติยาพหุพิหิสมาส ฯ
- ง. ชื่อนิปาตบุพพท อพยยิภาวสมาส ฯ

๗. มี ปัจจัย ๔ ตัว คือ วี ส ลี อิก อี ร วนตุ มนตุ ณ ฯ

- ลูธิ ลง อี ปัจจัย ในตัทสสัตถิตัทธิต ฯ
- อโยมยลง มย ปัจจัย ในปกติตัทธิต ฯ
- นาวิโกลง ณิก ปัจจัย ในตรตยาทิตัทธิต ฯ